

מצווה לנפש

תובנה מעשית ממצווה הנלמדת בפרשת השבוע

»«

פרשת ויהי

»»» לכל איש יש תפקיד «««

המצווה בפרשה: זבולון לזוהף ימים ישכן והוא
לזוהף אגזית וירכתו על צידו: יששכר זומר גרם
רביץ בין המשפטים: וירא מנוזה כי טוב ואת
הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבל ויהי לבס עבד.
(בראשית מט, יג-טו)

"זבולון לחוץ ימים ישכן" - הרי זבולון קדם ליששכר שכן מיחסין "יששכר-זבולון", ולמה כן? אלא שהיה
זבולון עוסק בפרקמטיא (פרנסה) ויששכר עוסק בתורה, וזבולון בא ומאכילו, לפיכך קדמו עליו. אמר הכתוב
"עץ חיים היא למחזיקים בה", יששכר כונס וזבולון מביא באגניות ומוכר ומביא לו כל צרכו, וכן משה אומר:
"שמח זבולון בצאתך" למה? שיששכר באוהליד שלד הן, שאת מסיעו לישוב בהן (בראשית רבה, פרשה צ"ט,
פסקה ח').

הרגעים האחרונים של יעקב אבינו מתקרבים. הוא מכנס את ילדיו ומבקש לברך אותם, איש
בברכתו ברך. עיון ולימוד של ברכות יעקב מעורר לתמיהה מתבקשת. יעקב אינו 'מברך' במובן בו
אנו מבינים את המילה ברכה, כאיחול ותקווה לעתיד. הוא עובר מילד לילד ומבן לבן ומציין את
תכונותיו, מעלותיו ואתגריו.

ברגעים אלה יעקב מלמד אותנו מסר נצחי: הברכה הטובה ביותר היא היכולת להכיר את עצמנו
ולפעול על פי מעלותנו וכישורינו. הדבר נכון בכל תחום. מנהל שינסה לעשות הכל לבד לא יצליח
כלל. אם הוא ינסה לעסוק הן בפן הניהולי, הן בהיבט הכספי, הן בעבודה המעשית והן בשיווק
ובפרסום, הוא לא יגיע להישג משמעותי באף אחד מן התחומים. אדם צריך להכיר את עצמו,
להתמקד במה שהוא טוב ולהעניק לאחרים את האפשרות לעשות את מה שהם הכי טובים בהם.

כאשר אנשים מנסים להפיק את הפוטנציאל מעצמם - הם במסלול הבטוח להצלחה.

»«

בדבריו של יעקב הוא פונה לשני בניו, יששכר וזבולון. יששכר היה איש-התורה, זה שישב ולמד
יומם ולילה. זבולון היה איש-של-מסחר, גר בסמוך לנמל ועסקה עסקים מוצלחים. יעקב מלמד כי
שילוב של שניהם יכול להיות שילוב מנצח. זבולון יתמוך ביששכר וכך ירוויחו שניהם. שניהם יזכנו
לשכר-נצח של לימוד תורה ושניהם יחיו ברווחה כלכלית הגונה. כך גם נפסק להלכה:

כל איש ישראל חייב בתלמוד תורה... חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה שנאמר
והגית בו יומם ולילה, ומי שאי אפשר לו לתלמוד מפני שאינו יודע כלל לתלמוד או מפני הטרדות שיש
לו יספיק לאחרים הלומדים. הגה: ותחשב לו כאילו לומד בעצמו, ויכול אדם להתנות עם חבירו
שהוא יעסוק בתורה והוא ימציא לו פרנסה, ויחלוק עמו בשכר (יורה דעה רמ"ו סעיף א).

זהו המסר העקרי שעלינו לקחת מפרשת השבוע. אחדות אינה אחדות. לכל אדם יש תפקיד אישי ומיוחד. לכל יהודי יש מטרה ומשימה. עלינו להכיר את עצמנו היטב, להאיר את כוחותינו ולממש את הפוטנציאל האישי שלנו. כשנצליח למקסם את הכח המיוחד שלנו, נדע שזכינו לברכה הגדולה מכולן.

שבת שלום
אליהו אילני